

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/943,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Ruch-komunistyczny-w-latach-1944-1956-Wojciesz.html>
06.04.2026, 04:39

Międzynarodowa konferencja naukowa „Ruch komunistyczny w latach 1944-1956” - Wojcieszce, 27-28 września 2007 r.

27.09.2007

W dniach 27-28 września 2007 r. Instytut Pamięci Narodowej i Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk zorganizowały międzynarodową konferencję naukową „Ruch komunistyczny w latach 1944-1956”. Pretekstem do jej organizacji była sześćdziesiąta rocznica utworzenia Kominformu - Biura Informacyjnego Partii Komunistycznych i Robotniczych. Organizacja ta, będąca następczynią Międzynarodówki Komunistycznej, została powołana przez Stalina we wrześniu 1947 r. w celu rozciągnięcia ściślejszej kontroli nad międzynarodowym ruchem komunistycznym w obliczu rozpoczynającej się zimnej wojny. To wówczas Andriej Żdanow wygłosił słynny referat o podziale świata na dwa wrogie obozy - „imperialistyczny” i „demokratyczny”. Akces do Kominformu zgłosiły partie komunistyczne zdominowanych przez Związek Sowiecki krajów Europy Wschodniej oraz Francji i Włoch. Powstanie Kominformu otworzyło etap przyspieszonej sowietyzacji krajów Europy Wschodniej. Organem prasowym Kominformu był dwutygodnik „O trwały pokój! O demokrację ludową!”, którego sam tytuł był narzędziem propagandy komunistycznej.

Podczas konferencji zaprezentowano wyniki najnowszych badań nad funkcjonowaniem ruchu komunistycznego w kluczowym okresie formowania się systemów totalitarnych w Europie Wschodniej. Głównymi tematami były mechanizmy zdobycia i sprawowania władzy przez komunistów, wewnętrzne relacje w międzynarodowym ruchu komunistycznym, rola i działalność partii komunistycznych w świecie zachodnim. W obradach konferencji wzięło udział w charakterze referentów lub panelistów ponad trzydziestu historyków z kilkunastu krajów (Albanii, Austrii, Belgii, Bułgarii, Czech, Hiszpanii, Kanady, Łotwy, Niemiec, Polski, Rosji, Serbii, Słowenii, USA, Węgier, Wielkiej Brytanii i Włoch). Konferencja była otwarta dla zainteresowanych słuchaczy.

Obrady konferencji prowadzone były w Wojcieszycach koło Szklarskiej Poręby. Wybór tego regionu nie był przypadkowy, gdyż to właśnie w Szklarskiej Porębie miała się w dniach 22-27 września 1947 r. odbyć konferencja założycielska Kominformu. Istnieje jednak hipoteza, że w rzeczywistości zakonspirowana narada z 1947 r. mogła się odbyć w innym miejscu niż - jak się powszechnie podaje - Szklarska Poręba. Są poszlaki wskazujące m.in. na zamek Hohenzollernów w Mysłakowicach koło Jeleniej Góry. Zagadkę tę próbowali rozwiązać uczestnicy konferencji.

PROGRAM

Sesja I - Partie komunistyczne w Europie Środkowo-Wschodniej w okresie zdobywania władzy 1944-1948

Przewodniczący: dr Pavel Žáček (Czechy)

Komentator: prof. Andrzej Paczkowski (Polska)

1. Prof. Mark Kramer (USA) - Stalin a narzucenie systemu komunistycznego w Europie Środkowo-Wschodniej
2. Prof. Dennis Deletant (Wielka Brytania) - Droga do władzy Rumuńskiej Partii Komunistycznej i

budowa państwa totalitarnego 1944-1948

3. Dr Vasil Paraskevov (Bułgaria) - Bułgarska Partia Robotnicza w drodze do władzy monopolistycznej 1944-1948
4. Dr László Borhi (Węgry) - Zdobycie władzy przez komunistów na Węgrzech 1945-1948
5. Prof. Jerzy Eisler (Polska) - Dwóch liderów - Bierut czy Gomułka?
6. Doc. Jiří Kocian (Czechy) - Komunistyczna Partia Czechosłowacji a Europa Środkowo-Wschodnia w latach 1945-1948
7. Dr Jerca Vodušek-Starič (Słowenia) - Jugosłowiański model zdobycia władzy a Kominform (1944-1948)

Sesja II - Partie komunistyczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1949-1956

Przewodniczący: dr János Tischler (Węgry)

Komentator: dr Leszek Głuchowski (Kanada)

1. Dr Daina Bleiere (Łotwa) - Łotysze w Komunistycznej Partii Łotwy 1944-1956
2. Dr Aleksander Srebrakowski (Polska) - Komunistyczna Partia Litwy 1944-1956: swoi czy obcy?
3. Dr István Ótvós (Węgry) - Odcięcie się od Frontu Ludowego: polityczny wymiar procesu Rajka
4. Dr Mario Kessler (Niemcy) - Niemiecka Socjalistyczna Partia Jedności (SED) jako partia „nowego typu”
5. Dr Petr Blažek (Czechy) - Komunistyczna Partia Czechosłowacji 1949-1956
6. Dr Ana Lalaj (Albania) - Albania a Biuro Informacyjne Partii Komunistycznych 1947-1956

Sesja III - Partie komunistyczne w świecie zachodnim 1944-1956

Przewodniczący: dr Krzysztof Persak (Polska)

Komentator: prof. Silvio Pons (Włochy)

1. Matteo Lodevole (Wielka Brytania/Włochy) - Komunistyczna masowa mobilizacja i strategie ruchu robotniczego we Francji i Włoszech 1944-1953
2. Dr Idesbald Goddeeris (Belgia) - Belgijscy komuniści wobec bloku wschodniego
3. Dr José Faraldo (Hiszpania) - Od partyzantki do infiltracji. Komunistyczna Partia Hiszpanii w kraju i na emigracji 1945-1950
4. Dr Wolfgang Mueller (Austria) - Komunistyczna partia Austrii a sowiecka polityka wobec Austrii w latach 1944-1955
5. Dr John Haynes (USA) - „Mentalny Komintern” i autodestrukcyjna taktyka Komunistycznej Partii USA 1945-1958
6. Dr Herbert Romerstein (USA) - Rozszerzanie wpływów sowieckich i Komunistyczna Partia USA w czasach Kominformu

Sesja IV - Relacje wewnętrzne w międzynarodowym ruchu komunistycznym 1944-1956

Przewodniczący: dr Bożena Szaynok (Polska)

Komentator: dr Alexandr Stykalin (Rosja)

1. August Grabski, Dr Urszula Ługowska (Polska) - Międzynarodowy żydowski ruch komunistyczny w latach 1944-1956
2. Aleksander Zivotic (Serbia) - Stosunki między Komunistyczną Partią Jugosławii a partiami komunistycznymi Bułgarii i Albanii 1945-1948
3. Dr Andreas Hilger (Niemcy) - Azja jako cel „międzynarodowego komunizmu”: Moskwa wobec Komunistycznej Partii Indii
4. Dr Andrei Lankov (Korea/Rosja) - Decyzje sowieckiego Politbiura w sprawie Korei 1945-1950
5. Prof. Qiang Zhai (USA) - Stosunki między chińskimi a wietnamskimi komunistami 1946-1956
6. Dr Nikolai Starikov (Rosja) - Spiskowa mentalność Kominformu jako specyficzna mentalność

polityczna okresu Zimnej Wojny

[Invitation to an international scholarly conference „The Communist Movement, 1944 to 1956”](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Pliki do pobrania

[\(doc, 36 KB\)](#)

[\(doc, 33.5 KB\)](#)

[\(doc, 34.5 KB\)](#)
